

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Навчально-науковий Інститут мистецтв

Кафедра методики викладання образотворчого і
декоративно-прикладного мистецтва та дизайну

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**СИНТЕЗ МАТЕРІАЛІВ В ДЕКОРАТИВНО-ПРИКЛАДНОМУ
МИСТЕЦТВІ**

Освітня програма	<u>Середня освіта (Образотворче мистецтво)</u>
Спеціальність	<u>014 Середня освіта (за предметними спеціалізаціями)</u>
Спеціалізація	<u>014.12 Образотворче мистецтво</u>
Галузь знань	<u>01 Освіта /Педагогіка</u>

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол №1 від “31” серпня. 2018 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Синтез матеріалів у декоративно-прикладному мистецтві
Викладач (-і)	Сеник М.М.
Контактний телефон викладача	0669093100
Е-mail викладача	melanisen@i.ua
Формат дисципліни	денна / заочна
Обсяг дисципліни	6 кредитів ECTS; 180 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua/index.php?mod=course&action=ReviewOneCourse&id_cat=61&id_cou=6705
Консультації	Консультації до самостійної роботи проводяться дистанційно та на практичних заняттях в аудиторії згідно з розкладом.
2. Анотація до курсу	
<p>«Синтез матеріалів в декоративно-прикладному мистецтві» належить до дисциплін вільного вибору студента циклу професійної підготовки, яка забезпечується освітньою програмою підготовки фахівців IV (бакалаврського) рівня акредитації за спеціальністю 014. 12 Середня освіта (Образотворче мистецтво) та передбачає кваліфікацію «Вчитель образотворчого мистецтва і художньої культури та керівник гуртків (студій) з образотворчого і декоративно-прикладного мистецтва та дизайну». Курс спрямований на вивчення мистецької спадщини українського народу та сучасної її інтерпретації. Метою фахового опанування курсу є базова підготовка майбутнього спеціаліста до теоретичного та практичного застосування знань з декоративно-прикладного мистецтва, а також його синтезу, розкриття виховного потенціалу кожного виду мистецтва. В процесі навчання студенти ознайомлюються з теоретичними і практичними основами традиційних видів декоративно-прикладного мистецтва, колористичними, типологічними особливостями, технологією виконання шляхом засвоєння теоретичних знань, виконання практичних вправ та створення художніх творів із застосуванням комбінованих технік, що має вагомий освітньо-виховний вплив на становлення особистості вчителя образотворчого мистецтва та розвиток його креативних здібностей.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Вивчення процесів розвитку декоративно-прикладного мистецтва в Україні, ознайомлення студентів з мистецькими творами, їх технологією та технікою виконання, вивчення сучасного стану, а також формування знань щодо відродження народного мистецтва та його синтезу.</p> <p>У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - напрямки розвитку та декоративно-прикладного мистецтва; - технологію виготовлення мистецьких творів; - способи поєднання технік та матеріалів; - методи навчання і виховання школярів засобами декоративно-прикладного мистецтва; - вимоги до композиційного та колористичного вирішення; - розуміння ритмічних закономірностей, а також властивостей матеріалу; <p>вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - використовувати навчальний матеріал у конкретних умовах педагогічної діяльності; - використовувати різні форми, методи, засоби навчання і виховання; - експериментувати з техніками та видами декоративно-прикладного мистецтва; - ефективно вирішувати професійні завдання; - виходячи з технологічних властивостей матеріалу, створювати новітні твори та вироби, органічно поєднувати в орнаментальних композиціях художні техніки на основі можливого їх синтезу відповідно до технології виконання; 	

- покращувати художньо-естетичні якості сучасних виробів в матеріалі, вкладаючи в них національну форму, зміст і традиції;
- створювати художні вироби й аксесуари, беручи за основу місцеві традиції інших видів народної творчості.

4. Результати навчання (компетентності)

Загальні компетентності:

ЗК 5. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел з використанням інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 6. Здатність застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях.

ЗК 7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 9. Здатність знаходити шляхи і вибирати засоби розвитку досягнень, критично оцінювати свої досягнення і недоліки.

ЗК 10. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 12. Здатність усвідомлювати соціальну значущість своєї професії, володіти високою мотивацією до професійної діяльності.

Фахові компетентності:

ФК 5. Здатність до практичної художньої діяльності та підвищення своєї майстерності.

ФК 9. Здатність до організації і проведення позаурочної та позакласної роботи (вихід на пленер, екскурсії в музейні установи, організація та проведення виставок).

ФК 16. Розуміння основних закономірностей розвитку традицій декоративного-прикладного мистецтва та дизайну.

ФК 17. Володіння ручними та механізованими інструментами, пристроями, обладнанням у відповідності з обраним матеріалом та технікою виконання.

ФК 19. Розуміння сучасних технік декоративно-прикладного мистецтва.

Програмні результати навчання:

ПРН 1. Усвідомлювати значущість мистецької спадщини, демонструвати сформованість ціннісних орієнтирів у галузі культури та мистецтва, фахово орієнтуватися у сучасному світовому та вітчизняному образотворчому просторі.

ПРН 2. Визначати характерні риси основних історичних етапів розвитку декоративно-прикладного мистецтва, пояснювати закономірності трансформацій їх художньої мови, розуміти специфіку та стилістичні характеристики художнього образу.

ПРН 6. Демонструвати вільне володіння прийомами лінійного, конструктивного, тонового, силуетного, колірнього, живописного, об'ємно-пластичного зображення, засобами художньої виразності, техніками та технологіями роботи різноманітними художніми матеріалами.

ПРН 10. Здатність здійснювати творчу, художньо-педагогічну, культурно-просвітницьку, організаторську та художньо-естетичну діяльність, спрямовану на духовний і культурний розвиток особистості та суспільства в цілому.

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	2
практичні	16
самостійна робота	60

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
VII	014. 12 СО. ОМ.	IV	вибірковий

Тематика курсу

Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання ,год	Вага оцінки	Термін виконан ня
1. Вступ, мета й завдання курсу. Види образотворчого та	лекційне	[1, 4, 11, 17, 25]	Ознайомл. з фаховою літ., 2год.		протягом

декоративно-прикладного мистецтва. Роль мистецьких традицій в розвитку сучасного декоративно-прикладного мистецтва.					тижня
2. Синтез текстильних матеріалів. Ознайомлення з ілюстративним матеріалом, інструментами.	практичне	[2, 4, 5, 6,7, 15, 17]	Ознайомл. з мистецькими творами, 2 год.		протягом тижня
3. Збір матеріалу, ескізування, начерки декоративної композиції (синтез матеріалів).	практичне	[4, 7, 9, 15, 16, 35]	Збір матеріалу, ескізув.,2год.	5б.	протягом тижня
4. Фарбування тканин аніліновими барвниками. Виконання вправ. Матеріали: тканина-бавовна, шовк, льон, атлас; анілінові барвники, нитки, віск.	практичне	[4, 7, 9, 1, 16, 21, 22, 25]	Виготовл. зразків 2 год.	10б.	протягом тижня
5. Основи художнього валяння із шерсті. Виготовлення декоративного елемента в техніці мокрого валяння. Матеріали: шерсть для валяння, рідке мило, москітна сітка, поліетиленова плівка.	практичне	[13, 16, 21,]	Виготовл. зразків 2 год.	10б.	протягом тижня
6. Художні техніки у ткацтві, типи переплетень, виконання вправ у техніці стриженого та петельчастого ворсу, Матеріал: нитки, рамки для ткання.	практичне	[11, 18, 20, 21, 23]	Виготовл. зразків 2 год.	10б.	протягом тижня
7. Ознайомлення з технологією виготовлення окремих деталей з кераміки.	практичне	[4, 5, 15, 21, 23, 32]	Пробні зразки, 2год.	10б.	протягом тижня
8. Вибір кольору, ескізування. Створити серію ескізів, використовуючи теплу, холодну та змішану гаму кольорів.	практичне	[1, 5, 19, 26, 30, 39]	Замальовки створ. ескізу для практ. роботи, 4год.	5б.	протягом тижня
9. Вибір матеріалу та техніки виконання. Виготовлення шаблону композиції в натуральну величину.	практичне	[1, 5, 16, 23, 24]		10б.	до кінця семестру
10. Завершення ескізу остаточного варіанту з максимальним використанням графічних прийомів (лінійних, штрихових, плямових, фактурних).	практичне	[1, 5, 19, 26, 30, 39]		40б.	

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	4
практичні	38
самостійна робота	60

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)		Нормативний / вибірковий	
VIII	014. 12 СО. ОМ.	IV		вибірковий	
Тематика курсу					
Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання , год	Вага оцінки	Термін виконан ня
11. Традиції та інновації в декоративно-прикладному мистецтві. Сучасні тенденції в проектуванні художніх виробів.	лекційне	[12, 15, 19, 20, 21, 26, 44, 45, 49]	Вивчення фахової літ., 4 год.		протягом тижня
12. Узгодження техніки виконання (за вибором студента). Початок роботи в матеріалі. Натягування ниток основи для тканих елементів.	практичне	[4, 10, 11, 29, 30, 39, 47]	Продовж. практичної роботи 4 год.	5б.	протягом тижня
13. Робота в матеріалі. Підготовка тканини та підрамників для творчого процесу в техніці розпису.	практичне	[2, 16, 18, 25, 45, 49]	Продовж. практичної роботи 4 год.	5б.	протягом тижня
14. Виготовлення шаблонів для обтягування шкірою та обмотування нитками.	практичне	[2, 45, 49]	Вик. творчої роботи 4 год.	5б.	протягом тижня
15. Робота в матеріалі. Вибір та підготовка тканини в техніці аплікації (прасування, нанесення малюнку, вирізування).	практичне	[2, 16, 20, 21, 28, 30]	Продовж. практичної роботи 4 год.	5б.	протягом тижня
16. Підбір ниток та техніки для вишивання окремих елементів, відповідно до власного задуму.	практичне	[2, 16, 20, 21, 28, 30]	Продовж. практичної роботи 4 год.	5б.	протягом тижня
17. Синтез матеріалів. Пошук нових прийомів та можливості введення окремих елементів для досягнення цікавих фактурних ефектів.	практичне	[6, 8, 10, 25, 48, 3, 4, 46, 49]	Вик. творчої роботи 4 год.	5б.	протягом тижня
18. Завершення роботи в матеріалі. Аналіз цілісності композиції.	практичне	[6, 8, 10, 25, 48]	Заверш. та оформл. роб 12 год.	10б.	до кінця семестру
19. Оформлення творчої роботи. Вибір виражальних засобів. Представлення роботи на кафедральному перегляді. Контрольна робота.	практичне	[6, 8, 10, 25, 48, 3, 4, 46, 49]		5б.	
	письмова		2 год.	5б.	
			Екзамен		
6. Система оцінювання курсу					
Загальна система оцінювання курсу	Оцінювання якості знань студентів, в умовах організації навчального процесу за кредитно-модульною системою здійснюється шляхом поточного, модульного, підсумкового (семестрового) контролю за 100-бальною шкалою оцінювання, за шкалою ECTS та національною шкалою оцінювання. Поточний контроль – це оцінювання навчальних досягнень студента (рівень теоретичних знань та				

	практичні навички з тем, включених до змістових модулів), здобутих під час проведення аудиторних занять, виконання самостійної роботи, консультаціях (під час відпрацювання пропущених занять чи за бажання підвищити попереднє оцінювання) та активності студента на занятті. Поточний контроль реалізується у формі опитування, виконання практичних робіт, експрес-контролю, контролю засвоєння навчального матеріалу, запланованого на самостійне опрацювання студентом тощо.
Вимоги до письмової роботи	В рамках навчально-виховного процесу, з метою визначення рівня знань, умінь та навичок студентів проводиться контрольна робота за матеріалами лекційного курсу.
Семінарські заняття	навчальним планом не передбачені
Умови допуску до підсумкового контролю	Підсумковий контроль знань з дисципліни проводиться у формі заліку й екзамену. Залік проводиться на останньому занятті за кількістю балів поточного контролю і підсумкової роботи. Екзамен проводиться у комбінованій формі: – в усно- письмовій формі; – у формі оцінювання практичної роботи на кафедральному перегляді.

7. Політика курсу

Політика курсу базується на формуванні результатів навчання студента із академічної доброчесності. Неприпустимі плагіат та списування. Обов'язкове виконання практичних завдань. У випадку порушень – реагування відповідно до положень [:https://docs.google.com/viewer?url=https%3A%2F%2Fpnu.edu.ua%2Fwp-content%2Fuploads%2F2019%2F02%2Fcode_of_honor.doc](https://docs.google.com/viewer?url=https%3A%2F%2Fpnu.edu.ua%2Fwp-content%2Fuploads%2F2019%2F02%2Fcode_of_honor.doc)
Пропущені лекційні заняття відпрацьовується студентом відповідно до вимог кафедри. Пропущені практичні заняття, незалежно від причин пропуску, студент відпрацьовує в позааурочний час, попередньо узгоджений з викладачем. Слід наголосити, що місія курсу - виявити у студентів бажання свідомого вивчення та опанування того чи іншого виду мистецтва, створити відповідне тло для формування у студентів системи компетентностей, передбачених навчальною програмою. Успішне засвоєння студентами курсу відкриває їм шлях до реалізації власних творчих задумів від виконання дизайнерських проектів до виконання в матеріалі, а також дає змогу застосовувати набуті знання, уміння й навички в художньо-педагогічній діяльності. Виходячи з цього, поведінка студентів має відповідати високій репутації університету.

8. Рекомендована література

1. Антонович Є. А. Декоративно-прикладне мистецтво: Навч. посібник / Львів.: Світ, 1992. 272с.
2. Білан М. Український стрій. Львів.: Фенікс, 2000. 326 с.
3. Борисенко Н. Шлях був нелегким. Всеукраїнська трієнале текстилю (виставка текстилю). Образотворче мистецтво. 2005. – №1. С. 56-58.
4. Бутник-Сіверський Українське народне мистецтво. Київ, 1986.
5. Васіна З. Український літопис вбрання. Київ.: Мистецтво, 2003. 430 с.
6. Види розпису тканини "Батік" : методична розробка для викладачів шкіл естетичного виховання з викладання Предмету за вибором / уклад. Е. М. Любимова. Харків.: Обласний навчально-методичний центр підвищення кваліфікації працівників культосвітніх закладів, 2011. – 44 с.
7. Войтович В. Українська міфологія. Київ.: Либідь, 2002. 663 с.
8. Гильман Р. Художественная роспись тканей : учеб. пособие для студ. высш. учеб. заведений. Москва.: ВЛАДОС, 2014. 160с.
9. Гургула І. Народне мистецтво західних областей України. Київ.: Мистецтво, 1966. – 76с.
10. Губаль Б. Гобелен. Альбом-каталог. Івано-Франківськ.: Лілея- НВ, 2011. 84

- с.
11. Даниленко В. Я. Дизайн України у світовому контексті художньо-проектної культури : монографія. Харків.: ХДАДМ, Колорит, 2005. 224 с.
 12. Декоративно-ужиткове мистецтво: словн. у 2-х томах. Львів.: Афіша, 2000. 399 с.
 13. Дякова Н. Гусарська веселка килимів. Народне мистецтво : 2005. № 1-2 . С 32-34
 14. Жоголь Л. Ткацтво Ганни Василяшук. Народне мистецтво : 2005. № 1-2 С. 25-28
 15. Заник В. Теплий, вовняний, смугастий і свій [ліжникарство, гобелен] : Карпати. Туризм. Відпочинок : 2007. № 9 . С. 62-67
 16. Знаки долі : Образотворче мистецтво : 2016. №1.
 17. Іванова О. Килими XVIII – XIX століття Національного музею історії України : Народне мистецтво : 2000. № 1-2. С. 10- 12
 18. Кара-Васильєва Т. Українська вишивка. Київ.: ІВЦ УНЦ, 2000. 96 с.
 19. Кара-Васильєва Т., Чегусова З. Декоративне мистецтво України XX ст. У пошуках «Великого стилю». Київ.: Либідь, 2005. 280 с.
 20. Коваленко Т. У вирі узорів Полтавщини : Народне мистецтво : 2006. №1-2. С.10-13
 21. Крвавич Д. П. Українське мистецтво. Львів.: Світ, 2003.
 22. Кришень Л. В оксамиті гобеленових думок. Київ, 2005. № 7-8. с. 185-190
 23. Кусько Г. Масштаб текстилю малих форм / Образотворче мистецтво. 1999. №3. С. 2-4
 24. Медведчук Г. Художнє ткацтво на Поділлі : Народне мистецтво. 2005. № 1-2. С. 34-38
 25. Никорак О. І. Українська народна тканина XIX-XX ст. типологія, локалізація, художні особливості. Львів, 2004. 583 с.
 26. Печенюк Т. Кольорознавство. Київ.: Грані-Т, 2010. 192с.
 27. Романова Т. Українські килими : Народне мистецтво. 1997. №2. С. 16- 21
 28. Сенік М. Художній текстиль: текст лекцій. Івано-Франківськ.: Симфонія форте, 2016. 80 с.
 29. Сенік М. Основи ткацтва: метод. рекоменд. Івано-Франківськ.: Симфонія форте, 2017. 64 с.
 30. Сусак К. Українське народне вишивання: навчальний посібник. Київ.: Науковий світ, 2006.
 31. Станкевич М. Автентичність мистецтва. Львів.: СКІМ, 2004 . 192 с.
 32. Титаренко В. Тотемний образ у народному килимарстві Поділля.: Народне мистецтво, 2005. № 1-2. С. 44-46
 33. Третяк Н. Буйноцвіт гобеленів (Лідія Кришталь): Українська культура. 2009. № 1. С. 84-88
 34. Федина О. Я. Дизайн одягу і мода: вісник української академії дизайну. Львів, 2003. №1. С. 88-91.
 35. Художнє ткацтво: Народне мистецтво. 2002. № 1-2. С. 60-61
 36. Щербак В. Заквітчала б килимами всю Україну: Народне мистецтво. 2006. № 3-4. С.4-7

Викладач: Сенік М. М.